

Anslagen till Skatteverket, kronofogdemyndigheterna och Tullverket, m.m.

Sammanfattning

I betänkandet tillstyrker utskottet regeringens förslag i budgetpropositionen om anslag budgetåret 2004 till myndigheterna inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

Utskottet avstyrker motioner från Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet med alternativa anslagsförslag. Utskottet avstyrker slutligen ett antal motioner rörande Tullverkets framtida organisation, vissa gränskontrollfrågor och verksamheten vid kronofogdemyndigheterna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund.....	4
Utskottets överväganden.....	6
Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.....	6
Tullverkets framtida organisation.....	12
Vissa gränskontrollfrågor.....	14
Verksamheten vid kronofogdemyndigheterna.....	16
Reservationer.....	18
1. Tullverkets framtida organisation (punkt 2) – c.....	18
2. Vissa gränskontrollfrågor (punkt 3) – kd.....	19
Särskilda yttranden.....	20
1. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (punkt 1) – m.....	20
2. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (punkt 1) – fp.....	22
3. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (punkt 1) – kd.....	22
4. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (punkt 1) – c.....	23
5. Tullverkets framtida organisation (punkt 2) – m.....	23
Bilaga 1	
Förteckning över behandlade förslag.....	25
Propositionen.....	25
Motioner från allmänna motionstiden.....	25
Bilaga 2	
Förslag till beslut om anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.....	30

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Riksdagen anvisar för budgetåret 2004 anslagen under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution i enlighet med regeringens förslag. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:1 i denna del och avslår motionerna 2003/04:Sk221, 2003/04:Sk230, 2003/04:Sk231, 2003/04:Sk239, 2003/04:Sk254, 2003/04:Sk419, 2003/04:Sk431 yrkandena 1–3, 2003/04:Sk439 yrkandena 1, 3, 5, 7 och 8, 2003/04:Fi240 yrkande 15 och 2003/04:Fi305 yrkandena 15 och 16.

2. Tullverkets framtida organisation

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk248, 2003/04:Sk276, 2003/04:Sk288, 2003/04:Sk293, 2003/04:Sk297, 2003/04:Sk302, 2003/04:Sk305, 2003/04:Sk320, 2003/04:Sk322, 2003/04:Sk330, 2003/04:Sk352, 2003/04:Sk362, 2003/04:Sk364, 2003/04:Sk382, 2003/04:Sk389, 2003/04:Sk414 och 2003/04:Sk424.

Reservation 1 (c)

3. Vissa gränskontrollfrågor

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk220, 2003/04:Sk358, 2003/04:Sk404 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Sk407 och 2003/04:Sk439 yrkandena 2, 4 och 6.

Reservation 2 (kd)

4. Verksamheten vid kronofogdemyndigheterna

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Sk317 och 2003/04:Sk421.

Stockholm den 13 november 2003

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Anna Grönlund (fp), Lennart Hedquist (m)*, Per Erik Granström (s), Ulla Wester (s), Per-Olof Svensson (s), Anne-Marie Pålsson (m)*, Lennart Axelsson (s), Roger Tiefensee (c), Inger Nordlander (s), Ulf Sjösten (m)*, Catharina Bråkenhielm (s), Barbro Feltzing (mp), Fredrik Olovsson (s), Anne-Marie Ekström (fp), Lars Gustafsson (kd) och Per Rosengren (v).

* Ledamoten har ej deltagit i beslutet under punkt 1.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I ärendet behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2003/04:1, volym 2, utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution samt motioner från den allmänna motionstiden 2003 som rör anslagen till och verksamheten vid myndigheterna inom utgiftsområdet. Regeringens och motionärernas förslag till riksdagsbeslut redovisas i en förteckning över behandlade förslag, se *bilaga 1*. Utskottets förslag till anslag för budgetåret 2004 framgår av *bilaga 2*.

Bakgrund

Riksdagen beslutade den 30 oktober 2003 (bet. 2003/04:SkU2) i enlighet med regeringens proposition 2002/03:99 Det nya Skatteverket vilket innebär bl.a. att nuvarande tio skattemyndigheter och Riksskatteverket avvecklas och att en ny skattemyndighet inrättas fr.o.m. den 1 januari 2004. Den nya myndigheten skall heta Skatteverket.

Kronofogdemyndigheternas organisation omfattas inte av den föreslagna förändringen. Regeringen tillsatte i november 2002 en särskild utredare för att se över kronofogdemyndigheternas organisation och arbetsuppgifter (dir. 2002:142). Utredaren skall förutsättningslöst ta fram förslag till hur verksamheten lämpligen bör organiseras. En utgångspunkt är att opartiskheten i det verkställande och borgenärsneutrala arbetet inte skall kunna ifrågasättas. Ytterligare utgångspunkt är att den framtida verksamheten skall rymmas inom nuvarande resursram. Vidare skall effektiviteten förbättras och servicen upprätthållas. Utredaren beräknas avsluta sitt arbete i slutet av november 2003.

Inom Tullverket pågår sedan början av år 2003 en intern utredning, Framtidens Tullverk – ledning, arbetsmetoder och struktur. Utredningens uppdrag är att åstadkomma de besparingar som ger långsiktig balans i myndighetens budget samt skapar utrymme för prioriteringar av vissa verksamheter, bl.a. en teknikuppyggnad. Enligt uppdraget beräknas behovet av besparingar till 82 miljoner kronor på årsbasis, varav ca 50 miljoner kronor erfordras för att balansera budgeten och drygt 30 miljoner kronor bedöms erfordras för teknikutveckling m.m. Utredningen lämnade sin första delrapport i maj 2003. I rapporten analyserades de arbetsflöden som i framtiden kommer att finnas i verksamheten. På grundval av denna analys lämnades förslag till processindelning av verksamheten, förslag till övergripande organisationsstruktur samt en översiktlig beskrivning av utveckling av arbetsmetoder. I en andra delrapport i september 2003 presenterades förslag till framtida lokalisering och dimensionering av verksamheten. Utredningen har föreslagit långsiktiga besparingar på 150 miljoner kronor per år vilket bedömts nödvändigt för att finansiera de omställningskostnader (pensionsersättningar och pensions-

avgifter) som erfordras för omställningen. Utredningens avlämnade förslag övervägs för närvarande inom Tullverket. Utredningen avser att senare i höst lämna förslag till en närmare utformning av den framtida organisationen.

Utskottets överväganden

Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar för budgetåret 2004 anslagen under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution i enlighet med regeringens förslag och avslår motionsförslag om ändrade anslagsbelopp m.m. Jämför särskilda yttranden 1 (m), 2 (fp), 3 (kd) och 4 (c).

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen för budgetåret 2004 anvisar anslagen under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt följande:

Anslag	Anslagstyp	Tusental kronor
3:1 Skatteverket	Ramanslag	5 745 431
3:2 Kronofogdemyndigheterna	—”—	1 475 604
3:3 Tullverket	—”—	1 335 008
Summa		8 556 043

Den av myndigheterna bedrivna verksamheten ingår i politikområdet Skatt, tull och exekution. Organisatoriska förändringar avseende skatteförvaltningen genomförs fr.o.m. den 1 januari 2004 då den nya myndigheten Skatteverket startar. Riksskatteverket är fram till dess chefsmyndighet för skattemyndigheterna och kronofogdemyndigheterna. Kronofogdemyndigheternas verksamhet utreds för närvarande. Inom skatteförvaltningen finns det i dag på regional nivå tio skattemyndigheter. Inom exekutionsväsendet finns det på regional nivå tio kronofogdemyndigheter. Tullverket är en sammanhållen myndighet med ett huvudkontor och en regional organisation. Tullverket genomför under 2003 en intern utredning avseende verksamhetens framtida organisation. Syftet är dels att hitta en lösning där myndigheten inom samtliga verksamheter utnyttjar resurserna bättre, dels att få balans i myndighetens ekonomi. En annan myndighet med verksamhet inom politikområdet är Kustbevakningen (utg.omr. 6), som har ett självständigt ansvar för tullkontrollen till sjöss.

Målet för politikområdet Skatt, tull och exekution är att eftersträva skatte-, tull- och avgiftsintäkter skall säkerställas på ett rättssäkert och ekonomiskt effektivt sätt samtidigt som enkelhet skall eftersträvas och brottslighet motarbetas.

De gemensamma prioriteringarna inom politikområdet utgår från att berörda myndigheter svarar för väsentliga delar av samhällets viktigaste regelsystem.

I det löpande arbetet skall myndigheterna kontinuerligt arbeta för att höja effektiviteten i verksamheten samtidigt som servicen till allmänhet och företag skall förbättras.

Myndigheterna skall sträva efter att mängden oavsiktliga och avsiktliga fel hos allmänhet och företag blir färre. Av stor betydelse är att myndigheterna kan få dessa grupper att känna förtroende för rättssäkerheten och rättstryggheten i regelsystemen. Efterlevnaden av reglerna kan därmed öka och förekomsten av avsiktliga fel minskas.

Myndigheterna skall underlätta för allmänhet och företag att göra rätt för sig. Därvid bör myndigheterna se till att de regelverk som myndigheterna själva disponerar över är så enkla som möjligt. Myndigheterna skall tillhandahålla en god och kostnadseffektiv service. Sammantaget bör detta leda till att de oavsiktliga felen minskar och att fullgörandekostnaderna för allmänhet och företag minimeras.

Myndigheterna skall utifrån riskbedömningar besluta om vilka åtgärder som behöver vidtas.

Skatteförvaltningen skall även fortsättningsvis prioritera skattekontrollen. I denna ingår bl.a. en fördjupad kontroll av företag som hanterar stora skatteunderlag, internationella transaktioner och ekonomisk brottslighet. Exekutionsväsendet skall bl.a. prioritera verksamheten i enlighet med den nya indrivningspolicyn. Tullverket och Kustbevakningen skall bl.a. prioritera insatser mot narkotika och storskalig illegal införsel av alkohol och tobak.

Det är av stor vikt att myndigheterna långsiktigt arbetar med åtgärder för att kunna hantera en med tiden allt större och mer komplicerad arbetsmängd med mindre personalresurser. Det är därför viktigt att all verksamhet effektiviseras och att den utvecklas ytterligare. De olika delarna i förändringsarbetet skall stödja varandra i utvecklingen av moderna, effektiva och ändamålsenliga förvaltningar. Det skall bl.a. uppnås genom kontinuerlig IT-, metod- och kompetensutveckling. Utveckling mot en flexiblare arbetsorganisation är nödvändig. Viktiga aspekter i detta är exempelvis möjligheten att flytta arbetsuppgifter inom myndigheten och mellan myndigheter, detta för att kunna möta variationer i arbetsbelastning och för att ge förutsättningar att utnyttja kunskap inom andra delar av verksamheten.

Myndigheterna bör fortsätta att sträva efter att vara ledande bland myndigheter inom Sverige och Europa beträffande utveckling och användning av IT i verksamheten.

Att öka den elektroniska och automatiska hanteringen av dokument och information ses som en viktig del i arbetet för att kunna frigöra resurser som i stället kan koncentreras till områden med högre risk. Arbetet med att öka den elektroniska hanteringen av dokument och information bör således fortgå.

Myndigheterna skall också sträva efter en hög servicenivå och förenklingar för allmänhet, näringsliv och andra myndigheter. För att nå detta är en väl

utvecklad dialog med dessa grupper av stor betydelse. I detta arbete är ett ökat användande av exempelvis Internet som ett komplement till nuvarande system en viktig del.

För att säkerställa att verksamheten utvecklas åt rätt håll och att resurserna styrs till rätt områden är det viktigt att myndigheterna kontinuerligt följer förändringar i samhället. I detta arbete är omvärlds- och riskanalyser viktiga instrument.

Det är vidare av stor betydelse att myndigheterna har ändamålsenliga interna system för att kunna följa verksamheten.

Den kommande utvidgningen av EU kommer delvis att ändra förutsättningarna för myndigheternas verksamhet. Löpande analyser av konsekvenserna därav är därför nödvändiga, tillika anpassning av organisation och arbetsmetoder.

I det europeiska och övriga internationella administrativa samarbetet inom myndighetsområdena prioriteras insatser för regel- och procedurförenklingar, rationell användning av IT, informationsutbyte och utbildningsinsatser. I samarbetet mellan olika stater är det viktigt att den information som utbyts tillvaratas på bästa sätt inom myndigheterna.

Av stor betydelse är att myndigheterna kontinuerligt bedriver ett förbättringsarbete när det gäller arbetsmiljön. I detta ingår att utveckla och förbättra de faktorer som leder till ökad motivation, effektivitet och hälsa. En viktig aspekt och del i detta är att systematiskt arbeta för att minska stress och sjukfrånvaro.

Förändringen av anslagsnivåerna för 2004 hänför sig till största delen till pris- och löneomräkningar och till mindre del till beslut och överföringar mellan utgiftsområden. Skatteverket har kompenserats med drygt 3 miljoner kronor som följd av att den årliga revisionen avgiftsbelagts. Från Skatteverkets anslag har å andra sidan skett varaktiga överföringar till utgiftsområdena 2 och 17 avseende kostnader för arkivering, kostnader för Statistiska centralbyråns (SCB) beräkning av momssatser inom ramen för den svenska avgiften till EU-budgeten och kostnader för mikrofilmning och förvaring av folkbokföringsmaterial.

Från kronofogdemyndigheternas anslag har varaktigt överförts medel till utgiftsområde 17 för arkivkostnader.

Tullverket har kompenserats med 2,5 miljoner kronor som följd av att den årliga revisionen avgiftsbelagts. Anslaget har vidare förstärkts med 10 miljoner kronor för effektivare bekämpning av narkotikasmuggling och annan gränsöverskridande organiserad brottslighet. En varaktig överföring på 14,4 miljoner kronor från utgiftsområde 22 till tullens anslag har slutligen skett för att säkerställa kontrollnivån på Arlanda flygplats.

Motioner

Oppositionspartierna (m, fp, kd, c) föreslår i sina budgetalternativ följande ändringar av anslagsbeloppen under utgiftsområde 3 i förhållande till regeringens förslag (tusental kronor).

Anslag	Propositionen	Sk431 (m)	Fi240 (fp)	Sk439 (kd)	Sk419 (c)
3:1 Skatteverket	5 745 431	-115 000	+100 000	+20 000	-80 000
3:2 Kronofogdemyndigheterna	1 475 604	-13 000			
3:3 Tullverket	1 335 008	+75 000	+50 000	+20 000	+20 000
Summa	8 556 043	-53 000	+150 000	+40 000	-60 000

I *kommittémotion Sk431 yrkandena 1–3 av Lennart Hedquist m.fl. (m)* anför Moderata samlingspartiets förslag om minskade anslag till Skatteverket för 2004 skall ses mot bakgrund av att partiet vill slopa flera administrativt tunga skatter, exempelvis arvs- och gåvoskatterna, förmögenhetsskatterna och – stegvis – reklamskatten. Enmyndighetsreformen, dvs. införandet av det nya Skatteverket, kommer också att medföra effektivitetsvinster. Enligt motionen bör vidare målet för den pågående översynen av kronofogdemyndigheterna vara att ytterligare öka effektiviteten i förhållande till regeringens bedömning. Partiet föreslår därför en minskning med 1 % av kronofogdemyndigheternas anslag för 2004. När det gäller förslaget om att höja anslaget till Tullverket med 75 miljoner kronor i förhållande till propositionens förslag anför motionärerna bl.a. att regeringens förslag står i skarp kontrast mot uttalandena i propositionen om inriktningen av gränsskyddsverksamheten. Regeringens förslag kommer att innebära en kraftig nedskärning av antalet tulltjänstemän, både sådana som sysslar med klarering av varor och sådana som arbetar med brottsbekämpning. Enligt motionen blir resultatet att tullens möjligheter att utöva en bra kontrollverksamhet minskar.

I *partimotionerna Fi240 yrkande 15 och Fi305 yrkandena 15 och 16 av Lars Leijonborg m.fl. (fp)* sägs att Folkpartiet, i förhållande till regeringens förslag, vill öka anslagen till skattemyndigheterna för att effektivare motverka skattefusk och skatteundandragande och till tullen för att utöka insatserna mot den illegala införseln av alkohol och narkotika.

I *kommittémotion Sk439 Per Landgren m.fl. (kd) yrkandena 1, 5 och 8* anför Kristdemokraterna vill öka anslagen till Skatteverket och tullen i förhållande till regeringens förslag. Myndigheterna under utgiftsområdet ser till att de resurser som krävs för den gemensamma välfärden betalas in, och staten får tillbaka flera gånger mer än vad som satsas på att motverka ekonomisk brottslighet. Motionärerna föreslår vidare ett tillkännagivande (*yrkande 3*) om behovet av en mycket god gränskontroll i Sverige även i framtiden både vid inre och yttre gräns. Om förstärkningar inte sker riskerar samhällets kostnader att bli mycket högre än de besparingar som kortsiktigt kan göras. I

motionen påtalas vidare att regeringen ännu inte har avsatt resurser för att utveckla sådana kompensatoriska åtgärder som EU fattat beslut om och som gör det möjligt att bibehålla kontroller vid inre gräns. Motionärerna framhåller slutligen att traditionell tullverksamhet har minskat efter EU-inträdet medan tullens roll som brotts- och missbruksförebyggande myndighet ökat och att regeringen därför bör utreda frågan om att i Regeringskansliet flytta ansvaret av Tullverket från Finansdepartementet till Justitiedepartementet (*yrkande 7*).

I *kommittémotion Sk419 Roger Tiefensee m.fl. (c)* sägs att enmyndighetsreformen och bildandet av det nya Skatteverket kommer att innebära samordningsvinster samtidigt som Centerpartiets förslag till skattereform kommer att innebära mindre skatteadministration. Redan ett avskaffande av posten Övriga avdrag i den allmänna självdeklarationen leder till besparingar för Skatteverket. Sammantaget motiverar detta lägre anslag till Skatteverket. Enligt motionen anser Centern att Tullverket behöver mer resurser för att möta den kraftigt ökande smugglingen av diverse illegala varor.

Förslag om att tillföra Tullverket ytterligare resurser för brottsbekämpande verksamhet har vidare väckts i motionerna *Sk221 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m)*, *Sk230 av Nils Fredrik Aurelius (m)*, *Sk231 av Jeppe Johnsson (m)* och i *motion Sk254 av Stefan Hagfeldt och Gunnar Axén (m)*.

I *motion Sk239 av Margareta Pålsson (m)* föreslår motionären ett tillkännagivande från riksdagen om att skattemyndighetens tillverkning och distribution av ID-brickor skall upphöra. Hanteringen kostar 3 miljoner kronor varje år, och enligt motionen kan dessa pengar användas till bättre saker inom skattemyndigheten.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrkte i sitt nyligen avgivna yttrande (2003/04:SkU1y) till finansutskottet regeringens förslag till utgiftsram för 2004 för utgiftsområdet. Ställningstagandet innebar att utskottet ansåg att förslagen från Folkpartiet och Kristdemokraterna om resursförstärkningar utöver den ram som regeringen föreslagit inte var motiverade eftersom utskottet ansåg att myndigheterna kunde lösa sina uppgifter inom den ram regeringen föreslagit. Även förslagen från Moderata samlingspartiet och Centerpartiet om en lägre utgiftsram för utgiftsområdet avvisades av utskottet eftersom utskottet bedömde att regeringens förslag till anslagsram bättre återspeglade resursbehovet hos myndigheterna. Utskottet vidhåller denna inställning. Vid sitt sammanträde den 30 oktober 2003 tillstyrkte finansutskottet regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområdet och avstyrkte oppositionens alternativa förslag (bet. 2003/04:FiU1). Finansutskottets betänkande skall enligt gällande arbetsplan behandlas av riksdagen den 19 november 2003.

När det gäller fördelningen av resurserna mellan myndigheterna föreslår Moderata samlingspartiet och Centerpartiet kraftigt sänkta anslag till Riksskatteverket (RSV) med hänvisning bl.a. till de skatteförändringar partierna i andra sammanhang för fram. Det rör sig om avskaffandet av flera skatter,

exempelvis arvs- och gåvoskatterna samt förmögenhetsskatten. Det rör sig också om slopade avdragsmöjligheter i den allmänna självdeklarationen. Partierna motiverar också sina förslag om minskade resurser till Skatteverket med de effektivitetsvinster som enmyndighetsreformen (det nya Skatteverket) kan innebära.

Utskottet har i sitt ovannämnda yttrande till finansutskottet ställt sig avvisande till de skatteförändringar som Moderaterna och Centern vill genomföra, och utskottet kan därför inte heller godta förslagen från dessa partier om sänkta anslag till RSV. Utskottet anser att de effektiviseringsvinster och besparingar som dessa partier räknar med till följd av enmyndighetsreformen och partiernas skatteförslag knappast kan uppstå i RSV:s verksamhet redan under budgetåret 2004.

Utskottet anser också att motionsförslagen om minskade resurser till Skatteverket skulle kunna bryta den positiva utveckling som skett av kontrollverksamheten. Enligt regeringens bedömning har skatteförvaltningen vänt den nedåtgående trenden i kontrollverksamheten under 2001 och under 2002 förbättrades den ytterligare. Utskottet delar regeringens bedömning att det är de resurstillskott som skett och den kontinuerliga effektiviseringen av arbetet som bidragit till dessa förbättringar. Utskottet anser också att det är av stor vikt att ytterligare förbättringar genomförs genom att bl.a. ledning, samordning och uppföljning utvecklas ytterligare. I detta ingår att ta till vara de förutsättningar som den föreslagna enmyndigheten kommer att ge, främst avseende ledning, fördelning, koncentration och specialisering av arbetet.

Utskottet noterar att partierna är ense med regeringen om behovet av att Tullverket har tillräckliga resurser för en effektiv gränskontroll, framför allt för att kunna möta narkotikasmuggling och storskalig illegal införsel av alkohol och tobak. Tullens anslag förstärks genom budgetpropositionen med 10 miljoner kronor för effektivare bekämpning av smuggling och annan gränsöverskridande organiserad brottslighet och med 14,4 miljoner kronor för att säkerställa kontrollnivån på Arlanda flygplats. Anslaget förstärktes även förra året med 15 miljoner kronor i syfte att utveckla nya och effektiva arbetsmetoder i gränskontrollen. Tullverket har tidigare också tillförts vissa resurstillskott för att täcka bl.a. merkostnader till följd av Öresundsbronns öppnande.

Enligt utskottets mening är det viktigt att Tullverket fortsätter att utveckla sitt underrättelse- och analysarbete. Det är också nödvändigt att utveckla samarbetet med andra berörda myndigheter om gränskontrollen skall bli effektiv och samtidigt fungera på ett smidigt sätt för resenärerna och för den gränsöverskridande handeln.

Utskottet anser sammanfattningsvis att regeringens förslag om anslag under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution bör godtas och oppositionens alternativa förslag avslås. Utskottet har i övrigt inte funnit anledning till någon kommentar med anledning av regeringens redovisning av myndigheternas verksamhet inom politikområdet eller med anledning av motionerna.

När det gäller *motion Sk239* vill utskottet dock anföra följande. Riksdagen anslag genom budgetpropositionen år 1962 medel för anskaffningen av iden-

titetsbrickor för nyfödda och åt barn födda tidigast 1960. Bakgrunden var dels att Sverige anslutit sig till Genèvekonventionen den 12 augusti 1949 angående skydd för civilpersoner under krigstid (SÖ 1953:17), dels att identitetsbrickorna utgjorde ett betydelsefullt led i civilförsvaret. Hanteringen av identitetsbrickorna skedde inledningsvis vid en länsbyrå för folkbokföring och finansierades via Försvarsdepartementet. Sedan 1992, efter ändring i regleringsbrevet, finansieras präglingen av identitetsbrickorna inom ramen för skatteförvaltningens anslag.

Utskottet anser att det får ankomma på regeringen att följa frågan och bedöma om tillverkningen och distributionen av de aktuella identitetsbrickorna skall fortsätta. Utskottet avstyrker därmed även motion Sk239.

Tullverkets framtida organisation

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motioner som har väckts rörande Tullverkets framtida organisation.

Jämför reservation 1 (c) och särskilt yttrande 5 (m).

Motioner

Den interna utredning som pågår inom Tullverket har föranlett ett antal motioner med yrkanden om tillkännagivanden rörande tullens framtida organisation med olika regionala prioriteringar.

Tullens närvaro på västkusten och i gränsområdet mot Norge har föranlett flera motioner. Särskilt verksamheten vid tullstationerna i Gäddede i Jämtland och Vittjärn i Värmland har väckt motionärernas intresse.

I *motion Sk276 av Ola Sundell (m)* yrkas att tullstationen i Gäddede inte skall läggas ned. Samma krav framställs i *motionerna Sk297 av Camilla Sköld Jansson (v) och Håkan Larsson (c)*, *Sk322 av Yvonne Ångström (fp)* och i *motion Sk293 av Jan-Evert Rådström och Ulla Löfgren (m)*. I sistnämnda motion omfattar yrkandet även tullstationen i Vittjärn. I *motion Sk424 av Rune Berglund m.fl. (s)* anförs slutligen att tullen bör ta ett regionalpolitiskt ansvar. Om tullstationen i Gäddede inte kan behållas bör enligt motionen andra alternativ övervägas för att ge företagen exportservice.

I *motion Sk330 av Lars Gustafsson (kd)* talas om tullens betydelsefulla arbete i Halland och i *motion Sk382 av Jan Ertsborn och Lennart Kollmats (fp)* föreslås ett uttalande från riksdagen om att tullkontoren i Halland inte skall stängas.

Tullens närvaro på ostkusten och i norra Sverige på gränsen till Finland berörs i några andra motioner.

I *motion Sk248 av Agne Hansson (c)* föreslås att nuvarande tullkapacitet i Kalmar och Blekinge län samt i sydöstra regionen behålls.

I *motion Sk305 av Eskil Erlandsson (c)* anförs att nuvarande tullkapacitet och gränsskydd i sydöstra Sverige bör vidmakthållas.

I motion Sk389 av Sverker Thorén (fp) och Chatrine Pålsson (kd) föreslås ett uttalande om att tullkontoret i Kalmar inte skall avvecklas.

I motion Sk362 av Lena Ek och Birgitta Sellén (c) föreslås att tullens förändrade verksamhet utvärderas från företagssynpunkt så att företagens krav på effektiv, snabb och tillgänglig tullklarering tillgodoses.

I motion Sk414 av Krister Örnjäder och Håkan Juholt (s) föreslås, med anledning av att Tullverket står inför besparingar och att verksamheten enligt motionen kommer att koncentreras till storstäderna, att tullen och polisen i Kalmar län bör ges möjlighet att genomföra ett nära samarbete som kan stå modell för den framtida utvecklingen i gränskontrollområdet.

I motion Sk364 av Lena Ek och Sven Bergström (c) betonas, mot bakgrund av aviserade neddragningar inom tullen, vikten av en väl fungerande tullverksamhet i Sverige särskilt med hänsyn till EU-utvidgningen och de risker för ökad illegal drogtrafik som kan förutses.

I motion Sk288 av Sven Bergström (c) och Ragnwi Marcelind (kd) vill motionärerna att tullverksamheten bl.a. i Gävle bevaras.

I motion Sk320 av Erling Wälivaara (kd) anförs att regeringen bör se över Tullverkets planer på avveckling av tullstationer i landet.

Tullens närvaro i Mälaren slutligen berörs i två motioner.

I motion Sk352 av Jörgen Johansson (c) talas om behovet av en väl fungerande tullverksamhet i Västmanland och i motion Sk302 av Torsten Lindström sägs att tullverksamheten i Västerås inte bör läggas ned, snarare utökas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tillstyrkt regeringens förslag om vilka resurser Tullverket har att röra sig med under 2004. Utskottet anser att den kommande EU-utvidgningen, ökningen i trafikströmmarna och trycket från den organiserade brottsligheten ställer stora krav på anpassning av tullens organisation och arbetsmetoder så att resurserna används så effektivt som möjligt. Den nuvarande handeln med de blivande EU-medlemsstaterna kommer att övergå till EU-intern handel. Det innebär å ena sidan att brottsbekämpningen försvåras men å andra sidan att Tullverket kan frigöra resurser från deklara-tionsverksamheten för att förbättra och effektivisera den brottsbekämpande verksamheten. Tullverket genomför för närvarande en intern utredning om hur myndigheten i framtiden bör vara organiserad för att utnyttja resurserna bättre och hur myndigheten skall få balans i sin ekonomi. Utskottet anser att detta är bra och nödvändigt. När det gäller de synpunkter som framförs i motion Sk362 om företagens krav på effektiv, snabb och tillgänglig tullklarering vill utskottet framhålla de signaler som kommit från Tullverket om att eventuella förändringar kommer att ske i dialog med det lokala näringslivet. I den mån tullstationer dras in, kommer tullen att kunna erbjuda näringslivet alternativa lösningar för tullärenden som innebär att servicen inte försämras.

Utskottet anser att det är Tullverket som skall avgöra var de resurser man förfogar över gör mest nytta för att uppfylla fastställda mål för tullverksamheten. Utskottet har inga synpunkter på hur tullen organiserar sitt arbete eller

vilka regionala prioriteringar som görs och avstyrker samtliga i avsnittet berörda motioner.

Vissa gränskontrollfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motioner som väckts angående vissa gränskontrollfrågor.

Jämför reservation 2 (kd).

Motioner

Kristdemokraterna anför i *kommittémotion Sk439 av Per Landgren m.fl. (kd)* att tullen, kustbevakningen och polisen bör få i gemensamt uppdrag att se över hur underrättelseverksamheten bättre kan samordnas så att man arbetar mot en gemensam hotbild och använder varandras kompetens och utrustning (*yrkande 2*).

Enligt motionen är kontrollen vid landets 26 internationella flyplatser inte tillfredsställande utan utövas endast vid vissa tillfällen och tidpunkter. Kontrollen måste förbättras (*yrkande 4*).

I motionen föreslås slutligen att tulltjänstemännens befogenheter och samarbetet med polisen bör utredas. Införseln av stöldgods och *trafficking* kan hindras i större utsträckning, anser motionärerna, om tullen får ökade befogenheter (*yrkande 6*).

I *motion Sk358 av Anneli Särnblad Stoors m.fl. (s)* föreslås att nya projekt för ökad samverkan mellan tullen och polisen skall stimuleras. När tullen drar ner sin bemanning i gränsområdena mot Norge och Finland är det, framhåller motionären, viktigt att brottsbekämpningen fortsätter och att författningar, resurser, organisationsformer och ledningsfrågor ses över så att man kan hitta lösningar och projekt för samverkan mellan tullen och andra myndigheter.

I *motion Sk404 av Johnny Gylling (kd)* påtalas att tullen i Blekinge skapat en arbetsplattform med länder runt Östersjön och att personalen på ömse håll har ett fruktbart samarbete. Motionären önskar ett tillkännagivande från riksdagen om att tullens kompetens skall användas i kampen mot narkotika och människosmuggling även i framtiden (*yrkande 1*). Enligt motionen bör tullens befogenheter utökas så att man kan stoppa bilar som misstänks innehålla narkotika eller som används vid människosmuggling (*yrkande 2*).

I *motion Sk220 av Johan Linander (c)* efterlyses åtgärder för att stoppa privatinförsel som inte är för eget eller familjens personliga bruk. Förtydligad lagstiftning, förstärkning av tullen och utökade befogenheter föreslås i motionen jämte höjda straff för de s.k. myrtrafikanternas storskaliga alkoholsmuggling.

I *motion Sk407 av Conny Öhman (s)* slutligen föreslås ändrade regler så att tullen kan beslagta postförsändelser med varor som är förbjudna i Sverige, t.ex. läkemedel, naturmedel och kosttillskott.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har ovan tillstyrkt regeringens förslag i budgetpropositionen om anslag till Tullverket som innebär att tullen tillförs 10 miljoner kronor för 2004 för en effektivare bekämpning av narkotikasmuggling och annan gränsöverskridande brottslighet samt 14,4 miljoner kronor för att säkerställa kontrollnivån på Arlanda flygplats. I budgeten aviserar regeringen ytterligare tillskott för 2005.

Utskottet vill betona det som sägs i propositionen om vikten av att tullens samarbete med polisen, Kustbevakningen och andra myndigheter och institutioner fortsätter att utvecklas. Detta samarbete är nödvändigt för att uppnå en effektiv och ändamålsenlig gränskontroll.

Gränskontrollutredningen (Ju 2003:07) gör för närvarande en översyn av samarbetet mellan de gränskontrollerande myndigheterna, bl.a. polisen och tullen, vad gäller kontroll av personer vid bl.a. yttre gräns. Utredaren skall efter kartläggning och analys överväga och föreslå åtgärder som kan utveckla myndigheternas samverkan. I översynen ingår bl.a. informations- och under rättelseutbyte mellan myndigheterna liksom möjligheten för tullen att på ett ändamålsenligt sätt medverka i personkontrollen. Gränskontrollutredningen beräknas avsluta sitt arbete den 1 juli 2004.

Utskottet har erfarit att regeringen inom kort avser att tillsätta en inregränslagsutredning där även frågor om samarbetet mellan tullen och andra myndigheter ingår i uppdraget.

Utskottet vill också understryka vad som sägs i budgeten om att den information som erhålls genom det europeiska och övriga internationella samarbetet tillvaratas på bästa sätt inom Tullverket. Utskottet har även i föregående avsnitt påtalat vikten av att tullen löpande analyserar konsekvenserna av den kommande utvidgningen av EU och att myndigheten anpassar organisation och arbetsmetoder.

Tullverket har för närvarande inte befogenhet att ingripa i fall av misstänkt människosmuggling eller vid misstanke om utförelse av stulna fordon. Dessa frågor ses över av Gränskontrollutredningen som bl.a. skall utreda om tullen bör ha skyldighet att till polisen rapportera om personer som inte har rätt att vistas i landet eller i övriga Schengenområdet, om misstänkta eller upptäckta brott samt om tullen behöver förändrade befogenheter i detta sammanhang.

När det gäller motionsförslaget om höjda straffsatser vid smuggling erinrar utskottet om att det i straffskalan för smugglingsbrott ingår fängelse i två år och för grovt smugglingsbrott fängelse i sex år. Enligt utskottets mening är det knappast i första hand straffsatserna som är problem i sammanhanget utan snarare bevisläget som gör verksamheten svår att komma åt. Ett gott samarbete mellan tull och polis torde vara en förutsättning för framgång.

När det gäller tullens möjligheter att beslagta postförsändelser med varor som är förbjudna i Sverige gäller följande. Enligt tullagen får postförsändelser öppnas och undersökas om det behövs för kontroll av att deklara-tions- eller uppgiftsskyldighet uppfyllts. Möjlighet att kvarhålla postförsändelsen finns dock endast om det finns anledning att anta att den innehåller narkotika som

kan tas i beslag enligt smugglingslagen. Motsvarande gäller enligt inregränslagen. Av större intresse i sammanhanget är beslagsbestämmelserna i smugglingslagen. Om det finns ett införselbud beträffande t.ex. läkemedel, kosttillskott eller naturmedel bör beslag kunna ske förutsatt att någon brutit mot förbudet genom att inte anmäla varan till tullbehandling, någon lämnat felaktig uppgift eller underlåtit att lämna uppgift vid tullbehandling etc.

Utskottet anser att det inte behövs något tillkännagivande till regeringen med anledning av de nu aktuella frågorna och utskottet avstyrker samtliga berörda motioner.

Verksamheten vid kronofogdemyndigheterna

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motioner som väckts med anledning av verksamheten vid kronofogdemyndigheterna.

Motioner

I motion Sk317 av Inger Lundberg (s) anförs att kronofogdemyndigheternas uppdrag bör breddas. Myndigheterna bör enligt motionen kunna tillföra både Konsumentverket, Regeringskansliet och andra myndigheter kunskap om hur de ekonomiskt svagaste människorna reagerar på olika regelverk och rutiner.

I motion Sk421 av Christina Axelsson och Carina Moberg (s) slutligen påtalas behovet av god kommunikation hos kronofogdemyndigheterna gentemot gäldenärer och myndigheter.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan i allt väsentligt ställa sig bakom det som sägs i motion Sk317 om att regelsystemen i sig och människors beteenden i många fall genererar onödigt skuldsättning hos kronofogden. Motionären tar som exempel skulder för underhållsstöd till flerbarnsföräldrar, parkeringsavgifter och barns ansvar för vuxnas skulder. Enligt utskottets mening är verksamheten hos kronofogdemyndigheterna med att förebygga skuldsättning mycket viktig. Verksamheten syftar till att minska antalet gäldenärer och bedrivs i dag främst genom information till olika grupper om hur man skall undvika att få skulder som man inte klarar av att betala. Enligt utskottets mening är det naturligt om kronofogdemyndigheten i sitt förebyggande arbete också i en vidare mån sprider kunskap om de faktorer i regelsystemen och människors beteenden som leder till överskuldsättning. Kronofogdemyndigheternas organisation och arbetsuppgifter ses för närvarande över av en utredare (dir. 2002:142). Utredarens uppgift är att förutsättningslöst ta fram förslag till hur verksamheten lämpligen bör organiseras.

Utskottet anser att de förhållanden som omnämns i motion Sk317 och även det som sägs i motion Sk421 är väl kända i Regeringskansliet, varför ett till-

kännagivande från riksdagen inte behövs. Utskottet avstyrker de aktuella motionerna.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Tullverkets framtida organisation (punkt 2) – c

av Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ger som sin mening regeringen till känna vad som anförs i reservation 1 om Tullverkets framtida organisation. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2003/04:Sk248, 2003/04:Sk288, 2003/04:Sk297, 2003/04:Sk305, 2003/04:Sk352 och 2003/04:Sk364 samt avslår motionerna 2003/04:Sk276, 2003/04:Sk293, 2003/04:Sk302, 2003/04:Sk320, 2003/04:Sk322, 2003/04:Sk330, 2003/04:Sk362, 2003/04:Sk382, 2003/04:Sk389, 2003/04:Sk414 och 2003/04:Sk424.

Ställningstagande

Tullverket presenterade i september en utredning som innebär att en fjärdedel av nuvarande tullstationer i Sverige kan komma att avvecklas och att personalen kan komma att minska med nära 20 % eller ca 450 personer. Om utredningsförslaget genomförs innebär det en drastisk nedskärning av nuvarande tullverksamhet med de ökade risker för smuggling och annan kriminell verksamhet som en väl fungerande tullverksamhet kan förhindra. Redan i samband med EU-inträdet genomfördes en radikal neddragning av tullens verksamhet. Det har inneburit att tullens personal haft svårigheter att klara de uppgifter de är ålagda.

Enligt min mening är det oacceptabelt med stora neddragningar inom tullen i ett läge där, i samband med EU:s utvidgning, riskerna för en illegal trafik över nationsgränserna kan befaras öka.

Bekämpning av smuggling och annan ekonomisk brottslighet skall enligt riksdagens beslut prioriteras högt. Detta är också vad regeringen skriver i årets budgetproposition. Med det anslag regeringen och stödpartierna anvisar till Tullverket saknas de nödvändiga resurserna. Den aviserade neddragningen av verksamheten som tullen tvingas till innebär en betydande risk att man inte klarar uppgiften. Många viktiga tullstationer, hamnar och flygplatser riskerar att bli utan tullverksamhet.

En omorganisation av Tullverket bör enligt min mening inte ses som en isolerad företeelse eftersom den får konsekvenser även på andra områden. Ett försämrat eller uteblivet gränsskydd för med sig stora kostnader för andra

delar av samhället. Det kommer att öka behovet av insatser från polis, domstolar, kriminalvård, sjukvård, socialtjänst m.fl. Riksdagen måste göra en samlad bedömning om samhället är berett att ta konsekvenserna av ett raserat gränsskydd. Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

2. Vissa gränskontrollfrågor (punkt 3) – kd

av Lars Gustafsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ger som sin mening regeringen till känna vad som anförts i reservation 2 om vissa gränskontrollfrågor. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Sk439 yrkandena 2, 4 och 6, bifaller delvis motion 2003/04:Sk404 yrkandena 1 och 2 samt avslår motionerna 2003/04:Sk220, 2003/04:Sk358 och 2003/04:Sk407.

Ställningstagande

Den fria rörligheten inom EU ökar möjligheten till smuggling. Merparten av all narkotika som smugglas till Sverige beräknas komma genom EU-trafiken. De senaste åren har smugglingen av narkotika, tobak och alkohol ökat och en bidragande orsak är de senaste årens kraftiga nedskärningar i tullmyndighetens resurser.

Sverige deltar sedan mars 2001 i Schengensamarbetet. Det innebär krav på permanent kontroll vid landets 26 internationella flygplatser. I dag är kontrollen inte tillfredsställande utan utövas endast vid vissa tillfällen och tidpunkter, vid en del flygplatser endast på kontorstid. Transporter och resande till landet, och därmed även illegal verksamhet, pågår dygnet runt. Vi kristdemokrater kräver att kontrollen förbättras på de internationella flygplatserna och att gränskontrollen i allmänhet blir effektivare. Vi är också beredda att ge tullens ökade resurser. Vi anser också att den enskilde tulltjänstemannens befogenheter samt tullens samarbete med polisen skall utredas för att man skall kunna öka effektiviteten i gränskontrollen. Vi tror att införande av stöldgods samt trafficking kan hindras i betydligt större utsträckning om tullens befogenheter ökar. Vad ovan anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Särskilda yttranden

Utskottets beredning av ärendet har föranlett följande särskilda yttranden. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (punkt 1)

– m

av Lennart Hedquist (m), Anne-Marie Pålsson (m) och Ulf Sjösten (m).

Moderata samlingspartiet har i parti- och kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Ett övergripande mål för den ekonomiska politiken bör vara att möjliggöra ökad tillväxt, att kunna leva på sin lön och stärkt trygghet. Antalet sjukskrivna och förtidspensionerade måste minskas genom att sjukvård och rehabilitering förbättras. Detta kräver bl.a. en målmedveten politik för ett ökat arbetsutbud, rejäla satsningar på kunskap och forskning samt påtagliga förbättringar av klimatet för företagande. För att möjliggöra allt detta krävs en politik som innehåller lägre skatter för både löntagare och företagare, en skärpning av bidragssystemet, avregleringar och ökad konkurrens, en ökad trygghet för och stärkt självkänsla hos medborgarna.

Våra förslag skall vara trygga, väl sammanhållna och syfta till att skapa de bästa förutsättningarna för ett ekonomiskt, kulturellt och socialt växande Sverige. Vi vill satsa på en utbildning som ger alla större möjligheter till ett rikare liv. Genom en större enskild sektor och ett starkare civilt samhälle kan både företag och människor växa. Vi vill att fler, inte färre, kan komma in på den ordinarie arbetsmarknaden. Den sociala tryggheten och självkänslan ökar också genom att hushållen får en större ekonomisk självständighet. Friheten och rättigheten att välja bidrar både till mångfald, en bättre kvalitet och en större trygghet. De enskilda människorna får ett större inflytande över sina liv.

Vi har föreslagit en långtgående växling från subventioner och bidrag till omfattande skattesänkningar för alla, främst låg- och medelinkomsttagare. Samtidigt värnar vi de människor som är i störst behov av gemensamma insatser och som har små eller inga möjligheter att påverka sin egen situation. Vi slår också fast att det allmänna skall tillföras resurser för att på ett tillfredsställande sätt kunna genomföra de uppgifter som måste vara gemensamma. Exempelvis tillförs betydande resurser för att bryta den ökande sjukfrånvaron och de ökande förtidspensioneringarna.

Vårt budgetalternativ – med våra förslag till utgiftstak, anslagsfördelning och skatteförändringar samt finanspolitiska ramverk – präglas av ordning och reda och skall ses som en helhet där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat från de andra. Om riksdagens majoritet den 19 november 2003 beslutar om ramar för de olika utgiftsområdena i enlighet

med finansutskottets förslag och därmed väljer en annan inriktning av politiken, deltar vi inte i det nu aktuella beslutet om anslagsfördelningen inom utgiftsområdet 3.

I det följande redovisar vi i korthet det moderata alternativet till politik inom utgiftsområde 3. Vår politik finns närmare utvecklad bl.a. i motion Sk431. Moderata samlingspartiet föreslår att flera administrativt tunga skatter avskaffas, exempelvis arvs- och gåvoskatterna, förmögenhetsskatten och stegvis reklamskatten. Vidare skall det nya Skatteverket i sig medföra effektivitetsvinster. Mot den bakgrunden är det enligt vår mening rimligt att minska anslaget till skatteförvaltningen. Vi föreslår en neddragning med 2 % av nivån 2004 och därefter samma utveckling som i budgetpropositionen.

Kronofogdemyndigheternas framtid är under utredning. Målet för översynen bör vara att även öka effektiviteten utöver regeringens bedömning. Vi föreslår en neddragning av nivån 2004 med 1 % och därefter samma utveckling som i budgetpropositionen.

Tullen fyller en mycket viktig funktion i brottsbekämpningen. Smuggling av narkotika, dopningspreparat, alkohol och cigaretter till Sverige har ökat kraftigt. Inom kort utvidgas EU med tio nya medlemsstater, vilket ökar risken för att illegala varor i större utsträckning kommer till Sverige från dessa länder.

I Tullverkets interna utredning föreslås, enligt uppgift, omfattande och drastiska neddragningar av tullens resurser. Om förslaget genomförs riskeras att verksamheten inte kan fullgöras på ett bra sätt och därmed utgör det ett hot mot det svenska samhället.

Anslagen i budgeten till tullen står i skarp kontrast mot uttalandena i propositionen om politikens inriktning och kommer att medföra kraftiga nedskärningar av antalet tulltjänstemän. Det drabbar klareringsarbetet men även brottsbekämpningen. Det kommer att minska tullens möjligheter till en bra reell och personell kontrollverksamhet och därigenom minska slagkraften i en viktig brottsbekämpande verksamhet. Vi moderater anser att tullen måste få en tydlig resursförstärkning och föreslår ökade anslag med 75 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Vi anser också att tullens verksamhet skall finansieras via anslag och inte delvis genom att offentligt rättsliga medel tas i anspråk.

När det gäller frågan om skatteförvaltningens hantering av identitetsbrickor vill vi betona vikten av att myndigheten och regeringen fortlöpande ser över resursanvändningen och att medel inte används i verksamhet som har spelat ut sin roll. Det säkerhetspolitiska läget i dag skiljer sig radikalt från det som rådde på 1960-talet. Om Genèvekonventionen angående skydd för civilpersoner under krigstid inte innebär en tvingande förpliktelse för Sverige att förse delar av befolkningen med identitetsbrickor, ifrågasätter vi om inte de pengar verksamheten kostar kan användas på ett bättre sätt inom skatteförvaltningen.

2. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (punkt 1) – fp

av Anna Grönlund (fp) och Anne-Marie Ekström (fp).

Folkpartiet har i motionerna Fi240 och Fi305 med anledning av budgetpropositionen yrkat på att utgiftsområde 3 skall tillföras ytterligare resurser. Folkpartiet vill att Skatteverkets anslag för 2004 skall höjas med 100 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för åtgärder som ökar skatteintäkterna. Vi anser att skattemyndigheterna effektivare måste kunna motverka skattefusk och skatteundandragande. Folkpartiet vill vidare att tullen tillförs 50 miljoner kronor mer för 2004 än regeringen föreslagit. Enligt vår mening måste tullen kunna utöka insatserna mot den illegala införseln av alkohol och narkotika.

Finansutskottet (bet. 2003/04:FiU1) har nyligen behandlat regeringens förslag om utgiftsramar för 2004 och 2005 och Folkpartiets alternativa förslag om att höja utgiftsramen för utgiftsområdet i förhållande till propositionen med 150 miljoner kronor för båda åren. Finansutskottet har tillstyrkt regeringens förslag till utgiftsramar för utgiftsområdet, och Folkpartiet redovisar sitt alternativa förslag till ekonomiska ramar för utgiftsområdet i en reservation till finansutskottets betänkande.

3. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (punkt 1) – kd

av Lars Gustafsson (kd).

Kristdemokraterna har i motion Fi241 lämnat alternativa förslag till utgiftsramar för 2004 och 2005. I motionen föreslås att utgiftsramen för utgiftsområde 3 höjs med 40 miljoner kronor 2004 och med 50 miljoner kronor 2005. Vi vill förstärka tullens insatser mot illegal införsel av narkotika, vapen, alkohol, tobak och andra skattepliktiga varor med 20 miljoner kronor per år utöver vad regeringen föreslagit. Vi anser också att skattekontrollen bör förstärkas för att motverka den svarta ekonomins utbredning. Kristdemokraternas förslag om avskaffad fastighetsskatt och förmögenhetsskatt leder till betydande besparingar i skatteadministrationen, och vi anser att Skatteverket härutöver behöver tillföras 20 miljoner kronor 2004 och 30 miljoner kronor 2005 utöver vad regeringen föreslagit.

Finansutskottet (bet. 2003/04:FiU1) har nyligen tillstyrkt regeringens förslag till utgiftsramar för utgiftsområdet och Kristdemokraterna redovisar sitt alternativa förslag till ekonomiska ramar för utgiftsområdet i en reservation till finansutskottets betänkande.

I motion Sk439 har vi närmare utvecklat vår syn på myndigheternas verksamhet på utgiftsområdet. Myndigheterna ser till att de resurser som krävs för den gemensamma välfärden betalas in, och staten får tillbaka flera gånger mer än vad som satsas på att motverka ekonomisk brottslighet. Vi anser att Sverige även i framtiden behöver en mycket god gränskontroll både vid inre och yttre gräns. Om förstärkningar inte sker riskerar samhällets kostnader att

bli mycket högre än de besparingar som kortsiktigt kan göras. Regeringen har ännu inte avsatt resurser för att utveckla sådana kompensatoriska åtgärder som EU fattat beslut om och som gör det möjligt att bibehålla kontroller vid inre gräns. Traditionell tullverksamhet har minskat efter EU-inträdet medan tullens roll som brotts- och missbruksförebyggande myndighet ökat och regeringen bör utreda frågan om att flytta ansvaret för Tullverket från Finansdepartementet till Justitiedepartementet.

4. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (punkt 1)

– c

av Roger Tiefensee (c).

Centerpartiet har i motion Fi242 yrkat på utgiftsramar för utgiftsområde 3 som är 60 miljoner kronor lägre 2004 och 80 miljoner kronor lägre 2005 än vad regeringen föreslagit. Finansutskottet (bet. 2003/04:FiU1) har tillstyrkt regeringens förslag till utgiftsramar för utgiftsområdet, och Centerpartiet redovisar sitt alternativa förslag till ekonomiska ramar för utgiftsområdet i en reservation till finansutskottets betänkande.

Vi anser att det finns möjligheter till besparingar inom skatteförvaltningens verksamhet som en följd av Centerpartiets olika skatteförslag. Såväl Centerpartiets förslag till inkomstskattereform som förslag om att slopa arvs- och gåvoskatterna för skatteklass 1 och om reformerad fastighetstaxering, slopad förmögenskatt och förenklade 3:12-regler kommer att innebära mindre skatteadministration. De förenklningar som genomförandet av våra skatteförslag kommer att innebära medger att besparingar görs i skatteförvaltningens verksamhet. Redan ett avskaffande av posten Övriga avdrag i den allmänna självdeklarationen leder till besparingar för Skatteverket.

Centerpartiet vill slutligen satsa mer resurser på Tullverket för att möta den kraftigt ökande smugglingen av diverse illegala varor, bl.a. narkotika. Vi anser att Tullverket skall tillföras 20 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit.

5. Tullverkets framtida organisation (punkt 2) – m

av Lennart Hedquist (m), Anne-Marie Pålsson (m) och Ulf Sjösten (m).

Vi anser att regeringens besparingsiver för att få rätsida på statens finanser hotar fundamentala samhällsfunktioner. Det är särskilt tydligt när det drabbar verksamheter som ingen annan än staten kan stå som huvudman för. Vi tänker särskilt på den interna utredning Tullverket tvingats tillsätta för att få balans i tullens ekonomi. Utredningen har bl.a. föreslagit att en rad tullstationer skall läggas ned. Vi anser att besparingar i tullens verksamhet av den storleksordning som det är fråga om kommer att innebära kraftigt försämrad service till företag och försämra näringslivets möjligheter att utvecklas. Det kommer med all säkerhet också att gå ut över effektiviteten i gränskontrollverksamheten med allt vad det innebär av ökande smuggling. Vi anser att det är uppenbart

att Moderata samlingspartiets förslag om att tillföra Tullverket ökade anslag bättre återspeglar myndighetens verkliga resursbehov.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Regeringen (Finansdepartementet) föreslår i proposition 2003/04:1 att riksdagen för budgetåret 2004 anvisar anslagen under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution i enlighet med uppställningen under avsnitt 1.

Motioner från allmänna motionstiden

2003/04:Fi240 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

15. Riksdagen anvisar för 2004 anslagen under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt uppställningen i tabell 12.

2003/04:Fi305 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

15. Riksdagen anvisar till 3:2 Skattemyndigheterna för budgetåret 2004 100 miljoner kronor utöver vad regeringen föreslagit eller således 5 845 miljoner kronor.

16. Riksdagen anvisar till 3:3 Tullverket för budgetåret 2004 50 miljoner kronor utöver vad regeringen föreslagit eller således 1 385 miljoner kronor.

2003/04:Sk220 av Johan Linander (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att stoppa införsel av alkoholdrycker och tobaksvaror som inte är för sitt eget eller sin familjs personliga bruk.

2003/04:Sk221 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att tillföra Tullverket mer resurser för brottsbekämpning.

2003/04:Sk230 av Nils Fredrik Aurelius (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökad satsning på tullens brottsbekämpande verksamhet.

2003/04:Sk231 av Jeppe Johnsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökad satsning på tullens brottsbekämpande verksamhet.

2003/04:Sk239 av Margareta Pålsson (m):

Riksdagen ger regeringen till känna vad i motionen anförs om en översyn av regleringsbrevet från år 1992, om tillverkning och distribution av ID-brickor.

2003/04:Sk248 av Agne Hansson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bevarande av nuvarande tullkapacitet i Kalmar och Blekinge län samt i den sydöstra regionen.

2003/04:Sk254 av Stefan Hagfeldt och Gunnar Axén (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge tillräckliga resurser till Tullverket.

2003/04:Sk276 av Ola Sundell (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nedläggning av tullstationen i Gäddede.

2003/04:Sk288 av Sven Bergström och Ragnwi Marcelind (c, kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bevarad tullverksamhet bl.a. i Gävle.

2003/04:Sk293 av Jan-Evert Rådström och Ulla Löfgren (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att behålla nedläggningshotade tullstationer i Vittjärn och Gäddede.

2003/04:Sk297 av Camilla Sköld Jansson och Håkan Larsson (v, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om vikten av fortsatt tullverksamhet i Gäddede i norra Jämtland.

2003/04:Sk302 av Torsten Lindström (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om tullverksamheten i Västerås.

2003/04:Sk305 av Eskil Erlandsson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vidmakthållande av nuvarande tullkapacitet och gränsskydd i sydöstra Sverige.

2003/04:Sk317 av Inger Lundberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett breddat uppdrag till kronofogdemyndigheten.

2003/04:Sk320 av Erling Wälivaara (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över Tullverkets planer på avveckling av tullstationer i landet.

2003/04:Sk322 av Yvonne Ångström (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att behålla tullstationen i Gäddede.

2003/04:Sk330 av Lars Gustafsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tullens betydelsefulla arbete i Halland.

2003/04:Sk352 av Jörgen Johansson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en väl fungerande tullverksamhet i Västmanland.

2003/04:Sk358 av Anneli Särnblad Stoors m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att stimulera nya projekt för ökad samverkan mellan Tullverket och andra myndigheter.

2003/04:Sk362 av Lena Ek och Birgitta Sellén (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utvärdering av tullens verksamhet från företagssynpunkt.

2003/04:Sk364 av Lena Ek och Sven Bergström (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av en väl fungerande tullverksamhet i Sverige, särskilt med hänsyn till EU-utvidgningen och de risker för ökad illegal drogtrafik över gränserna som kan förutses.

2003/04:Sk382 av Jan Ertsborn och Lennart Kollmats (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inte stänga tullkontoren i Halland.

2003/04:Sk389 av Sverker Thorén och Chatrine Pålsson (fp, kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inte avveckla tullkontoret i Kalmar.

2003/04:Sk404 av Johnny Gylling (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Tullverkets kompetens skall användas i kampen mot narkotika och människosmuggling även i framtiden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Tullverkets befogenheter skall utökas.

2003/04:Sk407 av Conny Öhman (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Tullverkets regler bör utformas så att varor som är förbjudna att saluföra i Sverige kan beslagtgas.

2003/04:Sk414 av Krister Örmfjäder och Håkan Juholt (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tullverksamheten i Kalmar län.

2003/04:Sk419 av Roger Tiefensee m.fl. (c):

Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt följande uppställning (i tkr): 3:1 Skatteverket, regeringens förslag 5 745 431, anslagsförändring -80 000. 3:3 Tullverket, regeringens förslag 1 335 008, anslagsförändring 20 000. Summa för utgiftsområdet, regeringens förslag 8 556 043, anslagsförändring -60 000.

2003/04:Sk421 av Christina Axelsson och Carina Moberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av god kommunikation inom kronofogdemyndigheten gentemot gäldenär och myndigheter.

2003/04:Sk424 av Rune Berglund m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Tullverkets regionalpolitiska ansvar.

2003/04:Sk431 av Lennart Hedquist m.fl. (m):

1. Riksdagen anvisar till anslag 3:1 Riksskatteverket för budgetåret 2004 115 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit i enlighet med motionen.
2. Riksdagen anvisar till anslag 3:3 Tullverket för budgetåret 2004 75 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit i enlighet med vad som anförs i motionen.
3. Riksdagen anvisar till anslag 3:4 Kronofogdemyndigheterna för budgetåret 2004 13 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:Sk439 av Per Landgren m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade resurser till skatteförvaltningen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om samverkan när det gäller gränskontrollen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om gränskontrollen i övrigt.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förbättrad kontroll vid våra internationella flygplatser.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade resurser till tullen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda tulltjänstemännens befogenheter.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att flytta Tullverket från Finansdepartementet till Justitiedepartementet.
8. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt uppställning (i tkr): 3:2 Skatteverket, regeringens förslag 5 745 431, anslagsförändring +20 000. 3:3 Tullverket, regeringens förslag 1 335 008, anslagsförändring +20 000. Summa totalt för utgiftsområdet, regeringens förslag 8 556 043, anslagsförändring +40 000.

BILAGA 2Förslag till beslut om anslag inom
utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Utskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag till anslagsfördelning.

1 000-tal kronor

Politikområde	Utskottets
Anslag	förslag
3 Skatt, tull och exekution	
1 Skatteverket (<i>ram</i>)	5 745 431
2 Kronofogdemyndigheterna (<i>ram</i>)	1 475 604
3 Tullverket (<i>ram</i>)	1 335 008
Summa för utgiftsområdet	8 556 043